

Dosarul nr. 2r-344/22
2-20031785-01-2r-29062022

Prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: L. Lavric)
Instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Malfi, V. Sîrbu, V. Cotorobai)

DECIZIE

20 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Olga Boclinca
împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Glorinal”, în proces de insolvență,
intervenienți accesorii Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” și Banca Comercială
„Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni cu privire la recunoașterea valabilității
contractului de investiții,

împotriva încheierii din 09 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
restituit apelul incident declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”
împotriva hotărârii din 29 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 04 martie 2020, Olga Boclinca a depus cerere de chemare în judecată împotriva
SRL „Glorinal”, solicitând recunoașterea valabilității contractului de investiție nr. 93
C/O din 05 februarie 2011 și înregistrarea dreptului de proprietate și încasarea
cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 29 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost
admisă acțiunea depusă de Olga Boclinca. S-a recunoscut valabilitatea contractului nr.
93 C/O din 05 februarie 2011 cu privire la investirea capitalului în construcția unui
imobil, și anume, apartamentul nr. 146, etajul 8, blocul 3, din str. Calea Orheiului, mun.
Chișinău, încheiat între SRL „Glorinal” și Olga Boclinca. S-a încasat de la SRL
„Glorinal”, în proces de insolvență în beneficiul statului suma de 100 lei, cu titlu de
taxa de stat.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 26 noiembrie 2021, administratorul
autorizat al SRL „Glorinal”, în proces de insolvență, Popa Ion a declarat apel
împotriva hotărârii din 29 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 07 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat de
administratorul autorizat al SRL „Glorinal”, în proces de insolvență, Popa Ion,

împotriva hotărârii din 29 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost acceptat spre examinare și a fost intentată procedura în apel.

La 03 iunie 2022, IP „Agenția Servicii Publice” a declarat apel incident împotriva hotărârii din 29 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 29 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în partea dispunerii notării contractului de investiții nr. 93 C/O din 05 februarie 2011 în Registrul bunurilor imobile deținute de Agenția Servicii Publice.

Prin încheierea din 09 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost restituit ca depus peste termenul prevăzut de legislația în vigoare apelul incident declarat de Agenția Servicii Publice împotriva hotărârii din 29 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Olga Boclinca împotriva SRL „Glorinal”, în proces de insolabilitate, intervenienți accesorii IP „Agenția Servicii Publice” și BC „Moldova-Agroindbank” SA cu privire la recunoașterea valabilității contractului de investiții.

La 23 iunie 2022, IP „Agenția Servicii Publice” a declarat recurs împotriva încheierii din 09 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel pentru examinarea cererii de apel incident.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 09 iunie 2022 în mod eronat a constatat că apelanta în termenul stabilit nu a depus cererea de apel incident, fără a lua în considerație prevederile Dispoziției nr. 5 din 05 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a RM, prin care au fost suspendate de drept examinarea cauzelor civile menționate pe perioada stării de urgență, or, potrivit pct. 5.1.3 din Dispoziția menționată, după încetarea stării de urgență, judecarea cauzelor civile suspendate de drept, conform prezentei dispoziții, se reia din oficiu. În termen de 10 zile, de la încetarea stării de urgență, instanța de judecată va lua măsuri pentru fixarea termenelor de judecată și citarea părților.

Consideră că, prin restituirea cererii de apel incident, instanța de apel a încălcat dreptul IP „Agenția Servicii Publice” la un proces echitabil și dreptul la un recurs efectiv.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că încheierea din 09 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la 09 iunie 2022, la poșta electronică a participanților la proces, inclusiv la poșta electronică a recurentei dasp@asp.gov.md, anticamera@asp.gov.md, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică, anexat la materialele cauzei (f.d. 118).

Astfel, recursul declarat la 23 iunie 2022, este în termen.

La 29 iunie 2022, în adresa intimațiilor a fost expediată copia recursului declarat de IP „Agenția Servicii Publice”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 128), însă intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție consideră că recursul este neîntemeiat și urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din materialele dosarului, la 04 martie 2020, Olga Boclinca a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Glorinal”, solicitând recunoașterea valabilității contractului de investiție nr. 93 C/O din 05 februarie 2011 și înregistrarea dreptului de proprietate și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 29 octombrie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a fost admisă acțiunea depusă de Olga Boclinca. S-a recunoscut valabilitatea contractului nr. 93 C/O din 05 februarie 2011 cu privire la investirea capitalului în construcția unui imobil, și anume, apartamentul nr. 146, etajul 8, blocul 3, din str. Calea Orheiului, mun. Chișinău, încheiat între SRL „Glorinal” și Olga Boclinca. S-a încasat de la SRL „Glorinal”, în proces de insolvabilitate în beneficiul statului suma de 100 lei, cu titlu de taxa de stat.

La 26 noiembrie 2021, administratorul autorizat al SRL „Glorinal”, în proces de insolvabilitate, Popa Ion, a declarat apel împotriva hotărârii din 29 octombrie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 07 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat de administratorul autorizat al SRL „Glorinal”, în proces de insolvabilitate, Popa Ion, împotriva hotărârii din 29 octombrie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a fost acceptat spre examinare cu intentarea procedurii de apel. S-a comunicat intimaților despre necesitatea prezentării referinței, acordându-le în acest sens un termen de pînă la 25 mai 2022. S-a stabilit ședința de examinare a apelului pentru data de 09 iunie 2022, ora 10:30.

La 03 iunie 2022, IP „Agenția Servicii Publice” a declarat apel incident împotriva hotărârii din 29 octombrie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 29 octombrie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, în partea dispunerii notării contractului de investiții nr. 93 C/O din 05 februarie 2011 în Registrul bunurilor imobile deținute de Agenția Servicii Publice.

Prin încheierea din 09 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost restituit ca depus peste termen apelul incident declarat de IP „Agenția Servicii Publice” împotriva hotărârii din 29 octombrie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

La adoptarea acestei soluții instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen, precum și pe prevederile art. 362¹ alin. (1) Codul de procedură civilă.

Verificând legalitatea încheierii instanței de apel, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, instanța de recurs constată ca justificată concluzia instanței de apel cu privire la depunerea apelului incident de către IP „Agenția Servicii Publice” în afara termenului stabilit de instanță pentru depunerea referinței și lipsa solicitării de repunere a apelului incident în termen.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs va reține prevederile art. 362¹ alin. (1) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora în cadrul procesului în care se judecă apelul depus de apelant, intimatul este în drept, după expirarea termenului de apel, să depună apel în scris, inclusiv în formă electronică prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Apelul incident se depune nu mai târziu de data depunerii referinței la cererea de apel.

Actele cauzei denotă indubitabil că, prin încheierea din 07 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a admis pre examinare apelul declarat de administratorul autorizat al SRL „Glorinal”, în proces de insolvabilitate, Popa Ion, cu intentarea procedurii de apel în prezenta cauză civilă, participanților la proces li s-a stabilit termen de până la 25 mai 2022 pentru depunerea referinței la cererea de apel, acest termen fiind un termen de decădere. Încheierea menționată a fost expediată la 12 aprilie 2022 participanților la proces, inclusiv IP „Agenția Servicii Publice”, la poșta electronică, pe care a recepționat-o în aceeași zi (f.d. 105)

Potrivit art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Drept urmare, Agenția Servicii Publice a cunoscut despre termenul limită de depunere a referinței, respectiv, a termenului limită de declarare a apelului incident, cu toate acestea apelul incident împotriva hotărârii din 29 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost depus de IP „Agenția Servicii Publice” la 03 iunie 2022, prin urmare, cu depășirea termenului stabilit de instanță pentru prezentarea referinței, care este unul de decădere.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1) - (4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

În conformitate cu art. 112 alin. (4) din Codul de procedură civilă, dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație,

termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

Potrivit normei de drept menționate mai sus, în cazul în care instanța de judecată a stabilit data și ora până la care urmau a fi efectuate acțiunile (operațiunile) procesuale, partea care trebuie să o execute are obligația de a îndeplini acțiunea (operațiunea) respectivă până la data și ora indicată în actul de dispoziție judecătorească. Termenul imperativ stabilit de către instanța de judecată (judecător) este unul obligatoriu și peremptoriu, aceluia prevăzut de lege.

Mai mult ca atât, în cazul în care actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori într-o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora la care se încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel fiind, acțiunile instanței de apel cu privire la expedierea încheierii din 07 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, se încadrează pe deplin în rigorile prevăzute la art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În context, este de remarcat că, instanța de apel, prin prisma dispozițiilor art. 116 CPC, care prevede că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță, însă, la caz, IP „Agenția Servicii Publice” nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului incident.

Instanța de recurs mai reține că, acțiunile recurente privind declararea apelului incident la 03 iunie 2022 nu constituie decât o ignorare de către aceasta de a-și respecta drepturile și obligațiile procedurale, în condițiile în care art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) Cod de procedură civilă, obligă părțile să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

În asemenea circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de apel întemeiat a restituit apelul incident declarat de către IP „Agenția Servicii Publice”.

În conformitate cu art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Nu poate fi reținut argumentul recurente precum că, prin restituirea apelului incident, instanța de apel i-a fost îngădit accesul la justiție, or, o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, și jurisprudența degajată a CEDO, în care cert se menționează că în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde cerințelor legale aplicabile (speța Tudor Comerț c. Moldovei, hotărârea din 04 noiembrie 2008, definitivă din 04 februarie 2009).

Instanța de recurs accentuează că, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că, prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în prima instanță și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către IP „Agenția Servicii Publice” sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”.

Se menține încheierea din 09 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă Olga Boclinca împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Glorinal”, în proces de insolvență, intervenienți accesorii Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” și Banca Comercială „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni cu privire la recunoașterea valabilității contractului de investiții.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic